

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 831/2021
14.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Гордане Комненић и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милан Петровић, адвокат из ..., против туженог АД за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“, Београд, ради исплате накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1429/20 од 13.11.2020. године, у седници одржаној 14.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1429/20 од 13.11.2020. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Вршцу П1 102/19 од 29.01.2020. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу на име трошкова ревизијског поступка плати 21.500,00 динара, у року од осам дана од пријема писменог отправка пресуде, са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу П1 102/19 од 29.01.2020. године, ставом првим, изреке усвојен је тужбени захтев, па је обавезан тужени да тужиоцу плати: I на име накнаде за исхрану у току рада у периоду од 01.04.2017. године до 30.09.2017. године укупно 72.286,00 динара, са законском затезном каматом на сваки појединачни износ ближе одређен у изреци пресуде и II на име регреса за коришћење годишњег одмора у периоду од 01.04.2017. године до 30.09.2017. године укупно 20.754,00 динара са законском затезном каматом на сваки појединачни износ ближе одређен у изреци пресуде. Ставом

другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу плати трошкове парничног поступка од 54.300,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1429/20 од 13.11.2020. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Вршцу П1 102/19 од 29.01.2020. године у ставу првом изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде за исхрану у току рада за период од 01.04.2017. године до 30.09.2017. године, плати укупно 72.286,00 динара и на име регреса за коришћење годишњег одмора 20.754,00 динара, са законском затезном каматом на сваки појединачни износ ближе одређен у изреци пресуде. Ставом другим изреке, преиначено је решење о парничним трошковима садржано у ставу другом изреке пресуде Основног суда у Вршцу П1 102/19 од 29.01.2020. године и одбијен захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоцу плати парничне трошкове од 54.300,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове поступка по жалби од 5.622,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/11... 87/18), Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је засновао радни однос на неодређено време у АД „Железнице Србије“ као код правног претходника тужиоца. Тужилац је са туженим закључио Анекс уговора о раду којим је тужени као послодавац следбеник од АД „Железнице Србије“ као послодавца претходника преузео Колективни уговор за АД „Железнице Србије“, са припадајућим анексом. Тужилац је код туженог обављао послове ... и утврђено му је право на зараду која се састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца, што подразумева бонусе, награде и слично, као и других примања по основу радног односа, у складу са Колективним уговором за „Железнице Србије“. Под зарадом се сматра зарада која садржи порез и доприносе који се плаћају из зараде, као и сва остала примања из радног односа. Чланом 57. став 2. Колективног уговора за „Железнице Србије“ од 24.03.2015. године, прописано је да је у вредност једног радног часа укључена и месечна вредност за исхрану у току рада и вредност 1/12 регреса за коришћење годишњег одмора, сведена на један радни час. Током поступка изведен је доказ вештачењем од стране судског вештака економско-финансијске струке, те је утврђена висина наканде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора према параметрима из ранијег Колективног уговора. У овом поступку тужилац тражи исплату накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора за период од 01.04.2017. године до 30.09.2017. године.

Првостепени суд је усвојио тужбени захтев применом члана 118. став 1. тачка 5. и 6. Закона о раду, те је утврђена висина накнаде на основу налаза и мишљења судског вештака који је накнаду обрачунао применом критеријума из претходног Колективног уговора (послодавца претходника) и на основу расположиве документације.

Одлучујући о жалби туженог, другостепени суд је одбио тужбени захтев са образложењем да је тужиоцу накнада по оба основа плаћена у складу са чланом 118. став 1. тачка 5. и 6. Закона о раду и одребама Анекса колективног уговора и Колективног уговора из 2015. године, а по ставу другостепеног суда наведене накнаде не морају да буду номинално изражене у одлуци послодавца.

Врховни касациони суд налази да се основано ревизијом указује да је побијана другостепена одлука донета на основу погрешне примене материјалног права.

Законом о изменама и допунама Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр.61/05), који се примењује од 01.01.2006. године, предвиђено је право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора (члан 118. тачка 5. и 6), која мора бити исказана у обрачунској листи за све запослене. Почев од 01.10.2006. године послодавцима је остављена могућност да својим актима о расподели зараде могу уговорати мањи или већи износ накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, од онога који је предвиђен Општим колективним уговором и Законом о раду, али само уколико је донета одлука којом је предвиђена висина регреса и топлог оброка.

Анексом колективног уговора „Железнице Србије“ АД („Сл. гласник РС“, бр.4/06), чланом 2. измењен је члан 57. Колективног уговора, па је одређено да запослени има право на зараду која се састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, примања за исхрану у току рада и примања за регрес за коришћење годишњег одмора, док је чланом 5. овог Анекса, а потом чланом 18. став 2. Анекса 7, Колективног уговора од 23.06.2014. године, као и чланом 57. став 2. Колективног уговора („Железнице Србије“, АД („Сл.гласник РС“, бр.4/2015), прописано да у вредност једног радног часа укључена је вредност за исхрану у току рада и вредност 1/12 накнаде регреса за коришћење годишњег одмора, сведена на један радни час, док је ставом 4. истог члана прописано да се вредност једног радног часа умањује за 10% и износи 66,46 динара нето.

По оцени Врховног касационог суда, првостепени суд правилно закључује да конкретизација овог права из наведене одредбе Колективног уговора („Сл. гласник РС“, бр.4/2015), а која је идентична и са одредбом Анекса колективног уговора („Сл. гласник РС“, бр.4/06), није извршена, те да из оваквог утврђења вредности радног часа не може да се утврди који износ представља накнаду трошкова исхране и регреса, јер она није одређена у номиналном износу, нити је у номиналном износу одређена у обрачунским листама за исплату зараде тужиоцима. Притом, висина накнаде за исхрану у току рада и накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора мора бити одређена у истом номиналном износу за све запослене, без обзира на њихову стручну спрему, радно место и коефицијент за обрачун и исплату зараде. То значи да уколико би се прихватило становиште да је вредност ових трошкова урачуната у вредност радног часа, без

одређивања висине накнаде у номиналном износу, висина накнаде за исхрану и регрес не би била иста за све запослене, већ би била у директној сразмери са коефицијентом радног места, што не може да се прихвати као правилно. Имајући у виду да тужени, на којем је терет доказивања није до закључења главне расправе извршио прецизирање и раздвајање регреса и топлог obroка у структури зараде, тако да се може утврдити њихов номинални износ за сваког запосленог, то је правилан закључак првостепеног суда да тужиоцима припада право на накнаду за трошкове исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора на основу члана 118. Закона о раду, док је висина ових трошкова ближе регулисана општим актима послодавца.

Имајући у виду наведено, Врховни касациони суд налази да је првостепени суд правилно применио материјално право када је усвојио тужбени захтев и утврдио да тужиоци имају право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, а да Колективним уговором туженог, као ни другим општим актом, у спорном периоду, висина ових накнада није утврђена, нити је плаћена запосленима.

Како је другостепени суд због погрешне примене материјалног права, одбио тужбени захтев, то је Врховни касациони суд применом члана 416. став 1. ЗПП, преиначио другостепену одлуку, одбио жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду.

Тужиоцу који је успео у поступку по ревизији, сагласно члановима 153, 154, 163. и 165. став 2. ЗПП, досуђени су трошкови ревизијског поступка од 21.500,00 динара, и то за састав ревизије 12.000,00 динара, таксу на ревизију од 3.800,00 динара и таксу на ревизијску одлуку од 5.700,00 динара, све одмерено применом Тарифног броја 13. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и према Тар. броју 1 и 2 таксене тарифе Закона о судским таксама.

**Председник већа - судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић